

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту Закону України «Про внесення зміни до Податкового кодексу України щодо податкової підтримки суб'єктів господарювання, які зазнали збитків внаслідок бойових дій або здійснюють діяльність на територіях, що перебувають у безпосередній близькості до територій, на яких ведуться (велися) бойові дії»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроєкту.

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації спричинила значні економічні втрати для громадян та суб'єктів господарювання на значній частині території України. Багато підприємств втратили можливість здійснювати господарську діяльність у повному обсязі через бойові дії, тимчасову окупацію або безпосередню близькість до зон активних бойових дій.

Земельні ділянки на таких територіях нерідко не можуть використовуватися за цільовим призначенням. Водночас власники та користувачі земель продовжують нести податкове навантаження. Це створює додаткові фінансові труднощі для бізнесу та громадян. Особливо гостро проблема проявляється на територіях, які формально не віднесені до районів активних бойових дій, однак фактично перебувають у зоні постійної небезпеки.

Такі території зазнають негативного впливу війни не менше, ніж території безпосереднього ведення бойових дій. Значна частина підприємств була змушена скоротити виробництво або тимчасово його припинити.

Це негативно впливає на економічну активність громад, зайнятість населення та надходження до бюджетів у довгостроковій перспективі.

Діючі норми Податкового кодексу України не повною мірою враховують особливості функціонування територій, розташованих поблизу районів активних бойових дій. Відсутність податкових стимулів ускладнює збереження робочих місць та відновлення економічної діяльності.

Запропоновані зміни спрямовані на усунення цієї прогалини. Законопроєкт також врегульовує питання перерахунку податкових зобов'язань, які вже були задекларовані або визначені контролюючими органами. Це дозволить уникнути несправедливого фінансового навантаження на платників податків. Запровадження чітких правил визначення періоду звільнення від оподаткування забезпечить однакове застосування законодавства. Реалізація законопроєкту сприятиме стабілізації діяльності суб'єктів господарювання у прифронтових регіонах. Крім того, законопроєкт створює додаткові передумови для відновлення економічної активності після завершення бойових дій. Також прийняття акта є важливим елементом державної політики підтримки постраждалих територій.

2. Мета та завдання прийняття законопроєкту.

Метою законопроєкту є забезпечення додаткової податкової підтримки фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які здійснюють діяльність або володіють чи користуються земельними ділянками на територіях активних бойових дій, тимчасово окупованих територіях, а також на територіях, що розташовані у безпосередній близькості до районів ведення бойових дій.

3. Загальна характеристика й основні положення законопроекту.

Законопроектом пропонується доповнити підрозділ 10 розділу XX Податкового кодексу України новим пунктом 69.14², який встановлює особливості справляння плати за землю в умовах воєнного стану. Передбачається звільнення від земельного податку та орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності, розташовані на територіях активних бойових дій, тимчасово окупованих територіях, а також у межах 40 кілометрів від територій активних бойових дій. Законопроект визначає порядок обчислення строків застосування пільги, механізм уточнення податкових декларацій, анулювання неправомірно визначених податкових зобов'язань та зарахування надміру сплачених сум у рахунок майбутніх платежів.

4. Стан нормативно-правової бази у зазначеній сфері правового регулювання.

У зазначеній сфері правового регулювання діє Конституція України, Податковий кодекс України, інші нормативно-правові акти.

Реалізація положень законопроекту не потребує внесення змін до інших нормативно-правових актів.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акту.

Прийняття законопроекту дозволить суттєво зменшити податкове навантаження на громадян та суб'єктів господарювання, які постраждали внаслідок бойових дій. Реалізація його положень сприятиме збереженню підприємницької діяльності, робочих місць та виробничого потенціалу у прифронтових регіонах. Очікується покращення фінансової спроможності підприємств, що дозволить спрямувати кошти на відновлення діяльності, виплату заробітної плати працівникам та підтримку економічної активності. Закон також забезпечить більш справедливий підхід до оподаткування земель, використання яких є неможливим або суттєво обмеженим через воєнні дії. У довгостроковій перспективі прийняття акта сприятиме економічному відновленню постраждалих територій, збереженню інвестиційної привабливості регіонів та підвищенню рівня соціальної стабільності.

Народні депутати України

Антоніна СЛАВИЦЬКА та інші

